

MARQ WIJNGAARDEN
FLIP SCHÜLLER
PROF. LIESBETH ZEGVELD
MARIEKE VAN EIK
WIL EIKELBOOM
DR. CHANNA SAMKALDEN
TAMARA BURUMA
BONDINE KLOOSTRA
MICHIEL PESTMAN
PROF. GÖRAN SLUITER
BRECHTJE VOSSENBERG
EVA BEZEM
DR. LISA-MARIE KOMP
BARBARA VAN STRAATEN
TOM DE BOER
BRAM HORENBLAS
FREDERIEKE DÖLLE
ELLES TEN VERGERT
ISA VAN KRIMPEN
DORA BROUWER
THOMAS VAN DER SOMMEN

ADVISEURS

PROF. HANS ULRICH JESSURUN D'OLIVEIRA
PROF. TIES PRAKKEN
PROF. BRITTA BÖHLER

AANGETEKEND

Gedeputeerde staten
van de provincie Gelderland
t.a.v. secretariaat Commissie
rechtsbescherming
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Per fax: 026 359 94 80
E-mail: post@gelderland.nl

Amsterdam, 4 november 2022
Onze ref. D20221534/BK/bk
Uw ref. 2022-014861

Direct tel.nr.: +31(0)20-3446200
Direct faxnr.: +31(0)20-3446201

BEZWAARSCHRIFT

Betreft: De Faunabescherming / GS Gelderland (onthefing wolf)

Geacht college,

Namens Stichting De Faunabescherming (hierna: De Faunabescherming), gevestigd te Amstelveen, wordt hierbij bezwaar gemaakt tegen de bij besluit van 27 oktober 2022 aan de provincie Gelderland verleende ontheffing voor het in de hele provincie opzettelijk verstoren van wolven door beschieting met een paintball geweer. Een kopie van de ontheffing gaat hierbij (**bijlage**).

1. De wolf is een strikt beschermde soort in de zin van de Europese Habitatrichtlijn¹. De wolf heeft zich sinds een aantal jaren gevestigd op de Veluwe. Nederlandse wolven horen bij de Duits-Poolse populatie die in ongunstige staat van instandhouding verkeert².
2. De ontheffing is afgegeven voor de hele provincie voor alle wolven met mogelijk 'afwijkend gedrag'. De ontheffing is daarmee veel te ruim en dient alleen al op grond daarvan te worden herroepen.

¹ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna

² Beantwoording Kamervragen door de minister van LNV, 12 februari 2019:

"Antwoord 5

De gunstige staat van instandhouding van de wolf verschilt per land. In sommige landen verkeert de wolf in een gunstige staat van instandhouding. In andere landen is dit (nog) niet het geval. De tot op heden in Nederland waargenomen wolven zijn afkomstig van de Pools-Duitse laaglandpopulatie. Deze populatie verkeert nog niet in een gunstige staat van instandhouding." (Aanhangsel Handelingen II, 2018-2019, nr. 1519, p. 2).

3. In de ontheffing is ondanks het ten aanzien van elke wolf met 'afwijkend gedrag' en overal in de provincie gebruik mogen maken van de ontheffing, niet gedefinieerd wat onder probleemgedrag of afwijkend gedrag verstaan moet worden en hoe dat wordt vastgesteld. Een ecologische beoordeling of een rapport van een etholoog ontbreekt.
4. Ook de noodzaak van ingrijpen bij alle mogelijke wolven met afwijkend gedrag in de hele provincie, is niet aangetoond.
5. Niet is onderzocht waaruit het probleemgedrag of het afwijkende gedrag bestaat en onder wiens verantwoordelijkheid het "probleemgedrag" ontstaan zou zijn en door welke oorzaak. Onderzoek daarnaar is onontbeerlijk om aan de vereisten van artikel 3.8, vijfde lid, onder a en b van de Wet natuurbescherming (Wnb) te kunnen toetsen. Het wegnemen van de oorzaak is immers cruciaal en in alle gevallen een in aanmerking te nemen andere oplossing in de zin van de wet.
6. De enkele stelling dat schieten met een paintball geweer nodig zou zijn ter bescherming van de natuur of dat het in het belang van de volksgezondheid zou zijn, is niet voldoende in het licht van de strikte toets aan het vereiste van noodzaak en ontbreken van alternatieven in artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb. Een ecooloog gespecialiseerd in wolven is niet geraadpleegd.
7. Alternatieve oplossingen zijn niet onderzocht. Een mogelijke en vanuit ecologisch oogpunt zinvolle maatregel als het afsluiten van het gebied waar de wolf zich bevindt voor mensen, is niet bij de beoordeling betrokken. Evenals het strikt de hand houden aan de regel dat het publiek op de paden dient te blijven.
8. De wolf zélf is geen probleem. Het probleem zijn de mensen/fotografen die de wolf benaderen en voeren. Het is tegen deze personen dat met spoed handhavend dient te worden opgetreden, zij dienen te worden weggehouden van de wolven. Er worden geen maatregelen getroffen om bijvoeren te voorkomen en het toezicht daarop te verscherpen.
9. De ontheffing is in strijd met artikel 3:24 van de Wnb omdat schieten met een paintball geweer tot onnodig lijden kan leiden. Bovendien is er geen enkele garantie dat de wolf niet onherstelbaar wordt beschadigd, bijvoorbeeld aan ledematen, ogen of oren. Omdat het volstrekt onzeker is dat de wolf geen schade oploopt, had de ontheffing niet mogen worden verleend. Er bestaat geen enkele ervaring of wetenschappelijk onderzoek naar het op deze wijze beschieten van wolven. Er is geen ervaring met de kans dat het dier gewond zou kunnen raken, bijvoorbeeld doordat verf in zijn ogen terecht komt.
10. Niemand weet bovendien hoe de overige wolven in de roedel zullen reageren op een geveerd exemplaar. Het kan tot verstoring van de roedel leiden en daarmee negatieve effecten hebben op de populatie. Ook is niet duidelijk op welke vervolgactie het markeren van de wolf met verf gericht zou zijn.
11. In de ontheffing wordt ten onrechte niet uiteengezet hoe de wolf weg zou kunnen trekken naar een ander leefgebied nu het dier opgesloten is in een omheind gebied (de Hoge Veluwe) waarin de gesubsidieerde ecodeucten met hekken gebarricadeerd zijn, in weerwil van afspraken met de provincie en de subsidiebeschikking.

12. Zonder ecologisch en ethologisch onderzoek en een rapportage van een wolvendeskundige van de universiteit of een onderzoeksinstituut kan niet worden uitgesloten of er een kans is dat een beschoten, niet mensenschuwe wolf, door dat beschieten juist vals wordt in plaats van mensenschuw.
13. Ontheffing ten aanzien van strikt beschermde soorten zoals de wolf is alleen mogelijk indien aan de wettelijke eisen wordt voldaan en sprake is van een strikte en nauwkeurige onderbouwing. De wettelijke vereisten voor de verlening van een ontheffing vergen aanzienlijk meer waarborgen dan waarin deze ontheffing voorziet en ook de omschrijving van de "probleemsituaties" waarin geschoten mag worden voldoet niet aan de eisen van de Wet natuurbescherming.
14. Verder is niet duidelijk wie de ontheffing mag gebruiken en over welke minimale en getoetste vaardigheden de gebruiker moet beschikken.

Op grond van het voorgaande is De Faunabescherming van oordeel dat de verleende ontheffing niet aan de wettelijke eisen voldoet en niet in stand kan blijven.

De Faunabescherming verzoekt gedeputeerde staten om gehoord te worden, alvorens een beslissing wordt genomen over het daadwerkelijk gebruik maken van de verleende ontheffing. Graag ontvang ik zo spoedig mogelijk een reactie op dit verzoek, telefonisch of per e-mail.

De Faunabescherming verzoekt het bezwaar gegrond te verklaren en de bij besluit van 27 oktober 2022 verleende ontheffing te herroepen, onder toekenning van een vergoeding voor de in bezwaar gemaakte kosten van rechtsbijstand.

B.N. Kloostra